

פחד דוד

פרשת תרומה
א' אדר א'
תשע"ד
701

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

16:55 | 16:41 | 16:51 | 16:37

הדלקת נרות

17:54 | 17:51 | 17:53 | 17:51

מוצאי שבת

18:31 | 18:27 | 18:27 | 18:30

רבינו תם

משכיל לדוד

מטרת שותפות עם ישראל במשכן

"עבדא בהפקיאה ניחא ליה". אך אם החתן היה שותף עם חמיו וכל הרווחים היו מתחלקים ביניהם שווה בשווה, אזי 'העסקה' לא היתה נכשלת. וכשהגעת לזו המסקנה הצעתי לאותו אדם היאך יש עליו לנהוג מעתה, וברכתי אותו שהשלום ישוב לשכון בבית בתו.

וממעשה זה אנו למדים שטבע העולם שהשותף חש אחריות גדולה יותר לעסק שלו. וכגון זה ניתן לומר בעניינינו שהבורא ברוך הוא חפץ שאנחנו נהיה שותפים פעילים וחשובים בהקמת המשכן, ועל כן זירזנו וביקשנו שנתרום למשכן דווקא מכספנו אנו ועל ידי כך יהיה לנו חלק ושותפות בהקמת המשכן, ובכך מעלה עלינו שאנו גרמנו לשכינה לבוא לדור עמנו.

כמו כן ניתן לומר יתירה מזאת, שהתועלת התכליתית בשותפות המשכן הוא כפי האמור בחז"ל (ברכות נה, א) שבצלאל היה מחבר את שמותיו של הקב"ה בהם נברא העולם ומקים את המשכן על פיהם. וביאור הדברים הוא שכידוע הקב"ה (זהר ב קסא, ב) "אסתכל באורייתא וברא עלמא", והתורה כולה היא משמותיו של הקב"ה (זהר ב ב, צ). ויש לדעת שלפני הבריאה התורה לא היתה כפי שהיא היום - מצוות ומשפטים, אלא היתה מלאה בשמותיו של בורא עולם, וכשעלה במחשבה לפניו לברוא את העולם, הפריד וסידר כל דבר על מקומו לפי הציווי העתידי להיכתב בתורה (הקדמת הרמב"ן לתורה). וכדרך משל ניתן להביא את הציווי "לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו" (דברים כב, י). מה עשה הקב"ה, ברא שור וברא חמור כדי שיתקיים הציווי "לא תחרוש", וכדרך זו הלאה.

ואם כן כשבצלאל בנה את המשכן על פי שמותיו של הקב"ה בהם גם נברא העולם, הרי שכביכול הוא צמצם את העולם ועשה אותו בזעיר אנפין במשכן, כך שהמשכן הוא למעשה 'עולם קטן'. ובכך שעם ישראל הרימו את תרומתם למשכן הם נעשו בזה שותפים לבריאת העולם הקטן, וזוהי תכלית השותפות. והוא שאמרו חז"ל (שבת קיט:). שכל האומר "ויכלו השמים והארץ" נעשה הוא שותף לקב"ה במעשה בראשית. וכן נאמר (נדרים לב). שכל העוסק בתורה מחזיק את העולם שלא יחרב שנאמר (ירמיה לג, כה) "אם לא בריתי יומם ולילה חקת שמים וארץ לא שמת".

ועיקר התועלת הצומחת מכך היא, שאנו השותפים כביכול עם הקב"ה בהקמת המשכן, דהיינו, בבריאת העולם, נדע ונשכיל שאם הועלנו במעשינו הרי שהועלנו לעצמנו, ואם קלקלנו במעשינו הרי שהזקנו לעצמנו ובשרנו ממש וכל העולם כולו ניזוק ומתקלקל ממעשינו הרעים, וזהו כנאמר בקהלת (ז, יג) "ראה את מעשה הא-להים כי מי יוכל תקן את אשר עוות".

מציונו בתחילת הפרשה העוסקת בעניין המשכן פסוק שבו מצווה הקב"ה את עם ישראל "ויקחו לי תרומה". מבקש מאיתנו הבורא שניבא תרומה ובכך יחשב כאילו שנעזר לו בהקמת המשכן. בעל הטורים מבאר ואומר ש"דבר אל בני ישראל" לשון פיוס הוא, כמו "דברו על לב ירושלים" (ישעיהו מ, ב). ומשמע שבכדי שעם ישראל יתרצה לתרום למען המשכן, יש לדבר אליהם בלשון רכה.

והשאלה עולה מאליה - וכי למה לו לבורא עולם שהכל שלו, לבקש בקשה זו מעם ישראל, האם לא יכול הוא לעשות זאת בעצמו הרי נאמר (חגי ב, ח) "לי הכסף ולי הזהב נאום ה'", וכן כתיב (דה"א י' כט, יד) "ומידך נתנו לך". ואם כן ודאי שיכול הקב"ה לגלות בעצמו איזה אוצר גדול או מחצבי הולמים וזהב למשה, וכך הוא לא זקוק למתנת ידם של עם ישראל. צא וראה מעשה ברבי שמעון בר יוחאי שכמה מתלמידיו עזבו את הישיבה והלכו לחפש פרנסה ברווח, לימים חזרו התלמידים ומוזודותיהם עמוסות כסף וזהב. משראה רבי שמעון שתלמידיו האחרים לוטשים בהם עיניים אמר - אלמדם מוסר השכל. מה עשה, הלך ולקחם לבקעה גדולה ואמר מה שאמר ומיד התמלאה כל הבקעה באבנים טובות ובמרגליות. החלו כולם לאסוף בחיפזון ולמלאות בכיסם ובתרמילם. לאחר שגמרו לאסוף אמר להם רבי שמעון - יכולים אתם לקחת את השלל, אך דעו שזה על חשבון מעשיכם הטובים ובמקום לקבל את שכרם בעולם הבא אתם יורשים אותו כאן בעולם הזה. מששמעו זאת התלמידים מיד עזבו הכל ולא לקחו מאומה מאותה הבקעה (שמו"ר נב, ג).

ולאור מעשה זה מתחדדת התמיהה, אם בשר ודם כרבי שמעון יכול היה בהבל פיו למלא בקעה שלמה באבנים טובות ובמרגליות, קל וחומר שהקב"ה שהינו מלך העולם יכול להמציא יש מאין ולייצר זהב וכדומה וממנו יעשו את המשכן, ואם כן מה הצורך לבורא עולם, לדבר בלשון רכה ופייסנית בכדי שישאל יתרצו להרים תרומתם למשכן.

ובכדי לבאר קושיה זו נקדים מעשה קטן שהינו בגדר משל. באחד הימים בא לפני אדם בוכה וכולו נאנח על מר גורלו. אותו אדם סיפר לי שחתנו שנשא את בתו, אינו חי עימה בשלום. ותינה את צערו על כך שלמרות שלקח את חתנו כשהוא עני ומחוסר כל, למרות כן טיפח אותו, נתן לו כסף לפתוח עסק ואף ציידו בנדוניה גדולה וכל טוב. והנה על אף כל החסדים והטובות שעשה עימו, חתנו בזמן כעסו אינו זוכר את כל הטובה הגדולה שנעשתה עימו ומתנהג בביזיון לבתו.

ושאלתי את אותו אדם מפני מה הוא השקיע כה רבות בחתן שלו והרעיף עליו כל טוב. והשיב לי הלה כי רצה בסך הכל שיעריך את מעשיו ומתוך כך יתנהג יפה עם הבת שלו, אך עתה כל חלומותיו גוזו וירדו לטמיון. כששמעתי את תשובתו מיד החילתי לחשוב לעצמי מפני מה לא הצליחה 'העסקה' - ונראה שהסיבה נעוצה בכך שהחתן במעמדו חש עצמו כאילו הוא פועל אשר מטבעו חפץ לעבוד כמה שפחות, כפי הנאמר (גיטין יג).

הילולא דצדיקיא

- א - רבנו אברהם אבן עזרא
- ב - רבי ישראל אלתר מגור "הבית ישראל"
- ג - רבי אליעזר דא אבילא זיע"א מח"ס "מגן גבורים"
- ד - רבי לייב שרה"ס
- ה - רבי רפאל אהרן יפה"ן ר"מ ישיבת חברון
- ו - רבי ישעיה אזולאי
- ז - משה רבינו ע"ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

הרה"ג רבי שמעון כהן זצ"ל
בן עישה עליזה תח"י

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במה מפטירין

הפטרות השבוע:

"כה אמר ה' השמים כסאי". (ישעיה סו)

הקשר לפרשה:

ראש חודש אדר ראשון חל בשבת ז. ומכאן ההקשר לפסוק המוזכר בהפטרה: "והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני", שהוא מעניינא דיומא.

"כאישי אשר אמו תנחמו כן אנכי אנחמכם ובירושלים תנחמו". (ישעיה סו. יג)

כל עם ישראל מצפה ומחכה לאותה שעה המאושרת להתנחם מהקב"ה, להתרפא מהפצעים העמוקים שנפגענו מאורך הגלות בארצות נכר. ולא מצא הקב"ה ארוכה ומרפא לרפא את פצעינו ולנחם אותנו אלא רק בירושלים, לפי שירושלים של מטה היא בבואה של מעלה, ואין לך דבר שיכול להשביע את נפש ישראל כמו ירושלים. ירושלים ניתנה לישראל ורק העיר הזו יכולה לרפא ולהשיב את נפשות ישראל.

לירושלים יש משקל כבד של שמחה ועונג, משקל כזה גדול שבו אפשר לפייס ולרצות אותנו על אלפיים שנות גלות. משקלה של ירושלים מורכב משמחה ונחמה העולה על משקל כל הצרות שנצטערו בהם עם ישראל. בירושלים גנוז מטען בלתי מוגבל של אורה ושמחה ולכן מבטיח הבורא "בירושלים תנחמו" - לעם ישראל יתגלה כל העונג והאור הצפון בה. במהרה בימינו.

(קול צופיך)

במסילה נעלה

ההתחייבות שהצילה

"ויקחו לי (לשמי) תרומה" (שמות כה. ב)

שלושה אחים מהעיר מרסי שבצרפת, היו הבעלים של רשת חנויות גדולה ומצליחה לממכר ביגוד ופריטי אופנה. והנה אדם מסוים הלשין עליהם שהם סוחרים בצורה לא חוקית ומרוויחים את כספם שלא ביושר.

בבדיקה שערכו אנשי המיסים בניהול החשבונות של העסק, הם גילו מספר תקלות, וכתוצאה מכך הם תבעו את האחים למשפט רציני בו ביקשו לחייב אותם בתשלום של כמה מיליוני יורו!

שלושת האחים הבינו כי כדי לגייס את הסכום העצום הזה יהיה עליהם למכור את כל החנויות שבבעלותם, את בתיהם הפרטיים וכמעט שיוותרו בחוסר כל, ודבר זה זעזע אותם והכניסם לחרדה גדולה.

כשפגשתי אותם לאחר הגזרה שנחתה על ראשם, עוד לפני המשפט הגדול שהיה עתיד להיערך להם, הבחנתי שהם שבורים ומדוכדכים, ולא ידעו כלל מה יעשו וכיצד ינצלו מרעה איומה זו.

"כבוד הרב יבין, אמר לי אחד האחים מלבד הקושי שיש לנו מהמחשבה על איבוד כל כספנו ורכושנו האישי, אנו נתונים בעיצומו של קושי נוסף, שלא תהיה לנו כעת אפשרות לעמוד בהתחייבויות שהתחייבנו במהלך השנים לתרום סכומי כסף גדולים לאגודות חסד, למוסדות תורניים ולישיבות. ומה נשיב למשולחים הרבים כשיבואו לבקש את סכומי הכסף שכבר לא יהיה באפשרותנו לתרום להם?" כך שאל ביאוש רב.

השבתי לו בשאלה: "נניח שהקב"ה ישאיר בידכם רק את סכומי הכסף שאותם התחייבתם לתרום לצדקה, האם תיקחו אותם לעצמכם או שתתרמו אותם כפי שהתחייבתם?"

והיהודי ענה בביטחון רב: "אם הקב"ה ישאיר בידנו אפילו רק תנות אחת שממנה נוכל להתפרנס - נעביר את כל הכנסותיה לצדקה, ולא נבקש מכך דבר עבור עצמינו".

לשמע תשובתו פניתי לשני אחיו הנוספים ושאלתי גם אותם כיצד ינהגו במידה והקב"ה ישאיר בידם רק את סכומי הכסף שהתחייבו לצדקה, ושני האחים השיבו לי ללא שהייה שלא אכפת להם על הבתים שלהם ולא על כספם האישי שירד לטמיון, מה שמטריד אותם כעת הן רק ההתחייבויות שלהם ללומדי התורה.

כאשר שמעתי את דבריהם התרגשתי מאד וברכתי אותם: "בודאי בזכות מצות הצדקה שאתם אווזים בה בחוזקה ומצטערים בגין

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

ואהבת לרעך - כמוך!

המספר לשון הרע על הזולת וכן השומע, שניהם עוברים על מצות 'ואהבת לרעך כמוך', שהרי האוהב את חברו כמותו אינו מספר עליו ואינו מקבל עליו לשון הרע.

מן האוצר

מאוצרו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מעלת האחדות

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כה, ח)

הקב"ה מבקש מעם ישראל לבנות בעבורו משכן מעט, על מנת שיוכל להשרות שכירתו ביניהם. מצינו שנאמר בלשון הפסוק "ושכנתי בתוכם" וזהו דבר פלא, הרי היה לתורה לכתוב ושכנתי בתוכו ומדוע כתבה בלשון רבים. ועל כך דרשו חז"ל שרצה הקב"ה לרמוז לישראל שברצונו להשרות את שכירתו לא רק בתוך המשכן, אלא בתוכו של כל יהודי ויהודי מישראל שהוא בבחינת משכן מעט (עי' נפח"ח א, ד בהגה"ה). והנה יש לנו לדעת שהבסיס והתנאי להשראת שכירתו של הבורא ברוך הוא באדם תלוי ועומד באחדותם של בני ישראל, שכל זמן שעם ישראל מאוחדים זה עם זה וחשים תחושת ערבות הדדית, אזי הקב"ה יכול להשרות שכירתו ביניהם. לעומת כן כאשר הפירוד והמחלוקת מצויים בקרב בני ישראל, אין הקב"ה יכול להשרות שכירתו אצל בני ישראל היות והקב"ה מהותו שלום (שבת י, ב) וכן הקב"ה חתם את ברכת כהנים בשלום, וכן את תפילת שמנה עשרה וברכות קריאת שמע אנו חותמים בענין השלום (עי' במ"ד כא, א), ומציאות של מחלוקת ריב ומדון אינה מתקיימת עם מהותו זו.

וכן מצינו שהקב"ה העניק לבני ישראל את התורה רק לאחר שהיו מצויים באחדות, כפי הנאמר בתורה (שמות יט, ב) "ויחן שם ישראל נגד ההר", ויחן כתיב ולא ויחנו, ללמד שחנו כנגד ההר כאיש אחד בלב אחד (עי' ילקו"ש שמות רעה). הקב"ה מעניק את התורה לבניו רק לאחר שנוכח לראות שהם מצויים באחדות, וזאת משום שרוב המצוות האמורות בתורה נוגעות לעניינים התלויים בבין אדם לחברו. ומכיוון שרבות מן המצוות עוסקות בעניינים הנוגעים בין איש לרעהו, על כן בכדי שהתורה תוכל לחול על בני ישראל ולהתקיים בהם, היה עליהם להוכיח תחילה שאכן השלום והאחוה שוררים ביניהם ורק לאחר מכן זכו לקבל את התורה.

המתבונן יראה שמקל אחד ניתן לשוברו בקלות, לעומת כן אגודה של שנים עשר מקלות קשה הרבה יותר לשבורה. וכגון זה בזמן שעם ישראל מפורדים ומצויים כל אחד לעצמו, בקלות ניתן לשבור את רוחם ולהכניעם, לעומת זאת כאשר שנים עשר שבטי י-ה מצויים בשלום ואחדות ביניהם, עצם אחדותם מחזקת אותם ומונעת את היכולת לשבור את רוחם ולהכניעם (עי' ילקו"ש עמוס תקמט).

חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א

"מאת כל איש אשר ידבנו לבו". (כה. ב)

נראה בדקדוק אומרו שלשה ריבויים אלו אולי שנתכוין הכתוב לרבות שלשה פרטים, שישנם בהדרגה משונה בדיון הצדקות מכל ישראל, והם: היתומים, והנשים והשוע. היתומים כמו שאמרו אין פוסקים צדקה על היתומים ואם לעשות להם שם מותר. הנשים כמו שאמרו שאין לוקחים מהנשים אלא דבר מועט. שוע כמו שאמרו שאסור לגבאי צדקה לתובעו ולגבות ממנו וכו', לבל יהיה מצר לעצמו ויתן מה שאין בו כח ליתן, והנה בנדבת המשכן אמר ה' למשה, שיקח מהשלשה הנזכרים. והוא מה שריבה בשלשה הריבויים, יתומים, נשים, שוע. "את" לרבות הנשים, "כל" לרבות היתומים, "איש" זה שוע כמשמעו, שמשלשתם יקח אפילו דבר גדול. ויש טעם בדבר על פי דבריהם ז"ל שאמרו כי המשכן הוא כפרה על מעשה העגל. ועוד אמרו כי המן היה מוריד לישראל אבנים טובות ומרגליות, וגם אמרו כי מביזת מצרים נטלו קטן שבכולם משא מי חמורים כסף וזהב ואבנים טובות וכו'. ואמרו עוד שביזת הים גדולה מביזת מצרים, הרי שהיה לישראל עושר מופלג. לפי זה יש טעם נכון לשלשתם, כי לא אמרו אין לוקחים מהיתומים ומהנשים אלא במקום שאין בו שם ולא כפרה, אבל במקום שיש אחד מהם כמשכן, לוקחים מהם. ועוד שהגם שיתנו דבר גדול בערך עושרם המופלג, דבר קטן יחשב, והשוע גם כן לצד רוב העושר לא יעשה בו רושם כל מה שיתן לנדבת המשכן, אפילו יתן כל הצריך למשכן.

מן המעיין

"זיקחו לי תרומה". (כה. ב)

פרשה זו באה בסמיכות לפרשת משפטים, ורמז יש בזה כפי שכותב רבי יעקב גינז זצ"ל בספרו "הרי בשמים", דבתחילה קודם שיעשה האדם צדקה בממונו, צריך לראות שלא יהיה בממונו משום חשש גזל, דאם לא כן אין הצדקה מועילה לו כלל. וכמו בלולב הגזול שהוא פסול משום מצוה הבאה בעבירה.

וזה כוונת הנביא ישעיה (נט. יד) שאמר "והוסג אחר משפט וצדקה מרחוק תעמוד", דלאחר שהוסג המשפט על כן גם הצדקה שעושים עומדת מרחוק ואינו מועיל להם כלל.

ורעיון זה כבר אמר הנביא (נו. א) "שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבוא".

וזהו אפוא הטעם שבתחילה נכתב פרשת משפטים, ואחר כך ציוה השי"ת על מצות התרומה ונדבת המשכן.

"וצפית אתו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו". (כה. יא)

רבי יוסף דב סלובייצק זצ"ל בספרו "בית הלוי" רואה בצווי זה פניה אל פרנסי הציבור ונותני הצדקה המחזיקים ביד תלמידי החכמים, שמלבד סיפוק צרכי המזונות יש לדאוג לו גם לצרכי כבודו במלבושים ודירה וכיוצא בזה, ואל יאמרו הן די לתלמיד חכם אם אספיק לו צרכי מזונותיו שיהיה לבו פנוי ללמוד, אבל מה לו ולהתלמיד חכם ולכבוד, ולמה לי להרבות בהוצאה עבורו שיהיה מכובד.

ולזה צויה התורה "מבית ומחוץ תצפנו". שיהיה התלמיד חכם נאה גם מבחוץ. לא די לצפותו 'מבית' שיהיה לו בביתו מה לאכול, אלא גם 'מבחוץ' תצפנו שיהיו התלמידי חכמים נאים בעיני הבריות במלבושם ובדירתם ובכל ענייניהם.

"ועשית יריעות עזים לאהל על המשכן". (כו. ז)

כל יופיו של המשכן שנבנה מזהב וכסף, יריעות תכלת וארגמן ותולעת שני - כל אלה היו מצופים ביריעות עזים פשוטות עם קרסים מנחושת.

ויש בזה מוסר השכל לבני ישראל, כפי שדורש בספר "פרדס יוסף", שעלינו לדעת איך להתנהג עם עשירות; היופי וההדר, בתוך הבית פנימה, ואילו כלפי חוץ להפגין פשוטות בכדי שלא להתגרות בעיני השכנים הצוררים.

מסילות לאמונה

פרקים במסילות ישרים וארחות צדיקים

באותו מעמד נכח גם בן אחותו של רבי יהודא, וזה התמלא חימה וכעס על האיש העולב, אולם הוא התאפק ואמר בלבו 'כבוד שמים הוא להבליג כעת. אך לא אתן לאיש הזה לעלות הלילה על משכבו בלב רגוע ושקט'.

לאחר האסיפה, כשכל המתכנסים התפזרו איש איש לביתו, ישב האחין בביתו וערך בכתב ידו מחאה חריפה כנגד אותו אדם שהתחצף ופגע בעבוד התורה.

לא ארכה השעה והדוד, רבי יהודא, מופיע במפתן דירתו. הוא חשב לתומו כי הדוד בא לביתו בכדי לדון בענין בהמשך הפעולות ואיך לארגן את ציבור המורים. אולם לאחר כמה מילים של נימוס, שאל אותו רבי יהודא מה דעתו על האיש העולב.

האחין נענה והשיב 'לא אשקוט ולא אנוח עד שיבוא אל מר לבקש ממנו מחילה ועד שיעלה על הבמה ויתנצל ברבים ויאמר; חטאתי לאלקי ישראל ולרבי יהודא צדקא'.

וכאן פנה אליו ראש הישיבה ואמר לו; 'אשאלך בני. הרי נאמר בגמרא (שבת פח:)' 'הנעלבים ואינם עולבים שומעים חרפתם ואינם משיבים, עליהם הכתוב אומר ואוהביו כצאת השמש כגבורתו'. ונשאלת השאלה; למה הזכירו חז"ל את הכל בלשון רבים, הרי הנעלב הוא גם אחד ולא תמיד הנעלבים הם רבים, היה אפוא לחז"ל לנקוט בלשון יחיד?

אלא, הטעים ראש הישיבה זצ"ל את מאמרו; זאת מכיון שהאדם הנעלב, זה שחרפו או שגדפו אותו, הרי מן הסתם לא רק הוא נעלב, ישנם עוד כמה שנעלבו אתו. אם הם קרובי משפחתו, ידידיו או מכריו, שומעי לקחו ותלמידיו. ובכן, דע לך כי חז"ל באו ללמדנו שגם עליהם חל החיוב להיות בגדר 'אינם עולבים'. שומעין חרפתם ואינם משיבים'. ועליהם הכתוב אומר שהם בגדר 'אוהביו של הקדוש ברוך הוא'.

צער וכבודו לא יפגע".

"במקרה מזהים, עליו מספר אחד מתלמידיו, השתתף רבינו בברית המילה אצל אחד מתלמידיו אשר כבדו בסנדקאות, ובתוך כדי ההכנות לשמחה העביר אחד המשתתפים ספסל ממקום למקום, כאשר בחוסר תשומת לב פוגע הספסל בערפו של רבינו..."

"הנוכחים נבהלו כמובן עד מאוד. הפגיעה היתה חזקה והמכה כואבת בלי ספק, אולם רבינו אפילו לא הסתובב לאחור... ברגישותו הרבה הוא הבין כי אם הוא יפנה את פניו ויעמוד על זהותו של המשתתף הרשולן אשר פגע בו יגרום לו הדבר בושה מרובה, ומכך הוא ביקש להימנע בכל מחיר!"

לקח טוב

יש להימנע מאמירת סודות
בנוכחות זרים, או לדבר
בשפה זרה בנוכחותם.
דברים אלו מביאים לידי
חשדות וקפידות.

(הזהרו בכבוד חבריכם)

ומעשה שהיה אצל ראש ישיבת 'פורת יוסף', הגאון רבי יהודא צדקה זצ"ל, בימים שארגן את מורי החינוך העצמאי בתחילת יסודו שיתלכדו בשורותיו, והיה יושב עמם על המדוכה באסיפות ודיונים על בעיותיהם השונות. לפתע קם אחד המורים שקצרה רוחו, ועלב בו בפומבי:

האדם, יציר כפיו של הקב"ה, נברא בצלם א-להים. וחז"ל דרשו שהמבזה את יציר כפיו של הבורא, הרי זה כמי שמבזה את קודשא בריך הוא בעצמו ח"ו.
מבהיל!

אכן. בואו ונראה כלפי מי הדברים אמורים. בספר דברים מצוה התורה את הבית דין שלאחר שתלו על העץ את מי שהתחייב מיתה, שלא להלין את נבלתו על העץ "כי קבור תקברנו ביום ההוא". ולמה? "כי קללת א-להים תלוי".

רבי מאיר ממשיך על כך משל; שני אחים תאומים בעיר אחת. אחד מינוהו למלך, ואחד יצא ללסטיות. ציוה המלך ותלאוהו. כל הרואה אותו אומר; המלך תלוי. ציוה המלך והורידוהו (סנהדרין מו:).

הנה לנו שהתורה מחשיבה את האדם כל כך, שבזיונו נחשב כבזיון כלפי מעלה. על אף שהמדובר במי שנתחייב מיתה בבית דין, ולא באיזה צדיק וחסיד.

בענין הזהירות בכבוד הזולת, יש לנו ללמוד מהנהגתו של מרן הגרא"מ שך זצ"ל, כפי שמשופר בספר "ארחות רבינו":

"על ענין זה, ענין הזהירות בכבוד החבר, הקפיד רבינו ביותר. בחכמתו הרבה וברגישותו היוצאת מגדר הרגיל - הוא ידע לזהות מראש מצבים שבגינם יש חשש לפגיעה בזולת ולהימנע מלהגיע אליהם. הוא היה מחבל תחבולות מתחבולות שונות, ובלבד שלא לגרום לזולת

אנשי אמונה

ארחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

ימים קשים התרחשו ובאו על מדינת מרוקו, כבר עברה מחצית מחודש אדר שני, ושום טיפת גשם לא ירדה להרטיב וללחלח את פני האדמה. יהודי מוגאדור באו אל כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א בתחינה, שיושיע אותם מצרתם ויתפלל עליהם. המחסור בתבואה היה גדול, ובדמעות שליש הם ביקשו מהצדיק שיעורר עליהם רחמי שמים.

רבי חיים זיע"א שמע את הדברים בקשב רב, ופסק: "למחר כולם נאספים בבית הכנסת. אל תאכלו ואל תשתו, הרבו בתפילות. לאחר מכן תצאו לבית העלמין, ונצפה לישועת השם".

למחרת הכריזו בקהל על יום תענית ותפילת רבים. הציבור נאסף בבית הכנסת לתפילה, ובתום התפילה יצאו כולם לבית העלמין ורבי חיים זיע"א הולך בראשם. כשנכנסו לבית העלמין, נעמד רבי חיים זיע"א ליד אחת המצבות וביקש ממשמשו: קרא בקול גדול; "אדר ב' בנידויו! אדר ב' בנידויו! אדר ב' בנידויו!"

השמש עשה כמצות הרב, אף שפשר הדברים נשגבו מבינתו. ובעוד הוא ממתין לראות כיצד מתפתחים הענינים, קרא מיד רבי חיים זיע"א ואמר בקול גדול: "אדר ב' שרוי לך, אדר ב' מחול לך, אדר ב' מותר לך", כפי שאומרים בסדר התרת נדרים. כ"ק רבי חיים זיע"א סיים את מה שביקש לעשות, ומיד שב לביתו כשאחריו חזרו הכל לבתיהם.

בעוד ציבור המתפללים עושים את דרכם איש איש לביתו, נפתחו לפתע ארובות השמים ומטר עז ניתן ארצה.

מסופר, כי עוד בטרם הספיקו המתפללים להגיע לבתיהם, כל בגדיהם נרטבו ונספגו ממי הגשמים הרבים שירדו באותו יום, בזכות תפילת הצדיק.